

KỶ NIỆM 70 NĂM NGÀY THÀNH LẬP QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM (22/12/1944 - 22/12/2014) VÀ 25 NĂM NGÀY HỘI QUỐC PHÒNG TOÀN DÂN (22/12/1989 - 22/12/2014)

Chuyện về những anh hùng bình dị

Bài 3: Bóng hồng xông pha trong lòng địch

Ấn tượng đầu tiên của chúng tôi khi bước vào nhà Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân (LLVTND) Trương Thị Mỹ (ở khu vực 1, phường Thới Bình, quận Ninh Kiều) là 3 bức tranh thêu hình Bác Hồ khổ lớn. Bà cho biết đó là những món quà bà tự tay làm để dành tặng cho các con của mình, để thể hiện tình cảm thiêng liêng đối với Bác và nhắc nhở các con nhớ về một thời khó khăn mà anh dũng hào hùng của dân tộc...

Tuổi trẻ dũng cảm

Sinh ra trong gia đình giàu truyền thống cách mạng ở xã Đông Thới, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau, 12 tuổi, Trương Thị Mỹ (Ba Mỹ) sớm giác ngộ cách mạng và tham gia hoạt động tổ chức Đoàn Chim Việt (thuộc Tỉnh đoàn Cà Mau). Năm 13 tuổi, Ba Mỹ được kết nạp vào tổ chức Đoàn Thanh niên. Từ năm 15 tuổi, bà được nhận nhiệm vụ vận chuyển vũ khí “công khai, hợp pháp” qua mắt địch. Hằng ngày, bà dùng ghe hai lườn ngụy trang, bên trên chắt trái cây, hàng hóa, bên dưới che giấu cán bộ, hoặc cất giấu tài liệu, tiền và vũ khí từ đoàn tàu không số để phân phối đến các đơn vị 6 tỉnh phía Nam.

Từ cô gái mảnh mai, cô Ba Mỹ trở nên vững vàng như một thương hồ thực thụ và ngày càng dày dặn kinh nghiệm ứng phó, qua mắt địch. Cô Mỹ nhớ lại: “Mỗi lần gặp tụi lính, tui luôn tự nhắc mình phải hết sức bình tĩnh, khôn khéo để xét đoán được ý định bọn chúng. Có khi phải lót tiền nhưng cũng có khi chỉ cần những lời ngon ngọt...”. Nhờ có nhan sắc mặn mà, cộng thêm sự khôn khéo, gan dạ, cô Mỹ nhiều lần qua mắt sự kiểm soát gắt gao của địch.

Tuy cải trang vận chuyển vũ khí, tài liệu bằng ghe hai lườn nhiều chuyến trót lọt, nhưng việc đối mặt với bao hiểm nguy rình rập luôn khiến Ba Mỹ cùng đồng đội bất an. Cô Mỹ kể: “Một lần, giữa lúc tụi lính đang kiểm tra thì tụi kêu lộn tên bà cụ (đóng vai má) hoạt động chung ghe với mình. May mà tụi nó không nhận ra. Nhưng cũng từ sau lần đó, tui đề nghị tổ chức cho phép về vận động cả nhà đi chung một ghe chuyển vũ khí. Tui nghĩ, nếu cả nhà cùng tham gia thì sẽ tạo được vỏ bọc an

toàn hơn”. Thế rồi, cô Mỹ tìm cách thuyết phục má (bà Nguyễn Thị Thuyền) cùng tham gia với mình.

Anh hùng LLVTND Trương Thị Mỹ bên 3 bức chân dung
Bác Hồ do cô thêu để tặng cho các con. Ảnh: P. LAM

Nhắc lại chuyện cả nhà cùng nhau đi vận chuyển vũ khí, bà Thuyền (hiện đã 82 tuổi, đang sống cùng cô Mỹ) xúc động nói: “Tuy biết cả gia đình cùng lênh lênh trên sông nước, lỡ có chuyện gì sẽ chết hết nhưng lúc đó Mỹ- Ngụy có mặt khắp nơi, ở nhà chắc gì mình thoát chết”. Nghĩ vậy nên mấy mẹ con nhanh chóng bàn bạc dỡ nhà dọn xuống ghe sống hẳn. Bà Thuyền tiếp: “Con Mỹ hồi đó nhỏ xíu, ốm nhom mà khỏe mạnh, giỏi giang, gan dạ phải biết. Máy gì cũng chạy được, hàng hóa nguy trang thì một tay nó khuôn vác không biết mệt, có khi sưng bầm hết hai vai...”.

Cả gia đình cùng lênh đênh trên ghe đi làm cách mạng, sống chết có nhau nên cô Ba Mỹ bàn với má xin tổ chức cho dời từ ghe 2 tấn sang ghe mười mấy tấn để vận chuyển được nhiều vũ khí hơn mà nguy trang cũng dễ dàng hơn. Lúc đầu cấp trên nhận thấy có thể nguy hiểm... nhưng trước thái độ cương quyết của Ba Mỹ, cuối cùng tổ chức cũng chấp thuận. Cô Mỹ tâm sự: “Lúc được cấp trên chấp thuận tôi rất mừng, nhưng trong bụng cũng lo lắng. Bởi vì cả một chuyến hàng mười mấy tấn vũ khí nếu chẳng may bị lộ thì không những ghe mình, gia đình mình bị bắt mà những ghe khác, tổ chức cũng bị lộ. Những lúc như thế, tôi được đồng đội động viên rất nhiều”.

Suốt cuộc hành trình 6 năm vận chuyển hàng, cô Mỹ không nhớ mình đã chạy tổng cộng bao nhiêu cây số đường sông, qua bao nhiêu đồn bót giặc... Tuy chưa bị bắt

lần nào nhưng ranh giới giữa sự sống và cái chết thì gần trong gang tấc. Cô Mỹ kể: “Có lần ghe tôi và ghe vợ chồng bác Tư Thắng (Anh hùng LLVTND -PV) cùng chuyên vũ khí đi Hồng Ngự, tới trạm Nhà Dù, ghe tôi tới trước, bị lính lùng sục gắt gao nhưng không phát hiện gì, rồi cho đi. Thoát nạn, tôi chạy một mạch đến địa điểm; trong khi ghe bác Tư chạy sau bị xét và bị chúng phát hiện có sinh sên sệt dưới đáy, nên bị giữ lại. Nhận được tin báo bị lộ tôi chạy ghe một mạch tới chỗ bộ đội đóng quân, rồi trở ra bằng xe đò. Còn hai vợ chồng bác Tư Thắng bị bắt đến ngày giải phóng mới thả về”.

Một thời hào hùng

Trong 6 năm làm nhiệm vụ vận chuyển, biết bao lần cô và người thân đối mặt với hiểm nguy. Cô còn nhớ có một chuyến cô nhận được lệnh chở vũ khí đi biên giới Campuchia về Khánh Bình (Cà Mau). Ghe đang chạy thì Ba Mỹ bị bọn lính nguy gọi vào. Tình thế hết sức căng thẳng nhưng Ba Mỹ vẫn cố giữ bình tĩnh vì chưa đoán được ý đồ của bọn chúng. Khi ghe vừa cập bến, cả chục tên nhảy ào vô ghe, ép cô đưa đi càn. Phía trên là lính nguy, phía dưới là vũ khí, nhưng Ba Mỹ xử trí hết sức bình tĩnh, làm đúng yêu cầu của chúng. Trong suốt quãng đường dài bị chúng kiểm soát, tra hỏi, trêu chọc, cô vẫn tỉnh bơ như không có chuyện gì xảy ra. Và chỉ đến khi bọn chúng nhảy lên bờ, cô mới thở phào nhẹ nhõm.

Lần khác, Ba Mỹ được giao nhiệm vụ chở một cán bộ cấp cao là chú Sáu Hoành (Thiếu tướng Hồ Phú Hoành, đã nghỉ hưu- PV) đi đường biên giới sang Campuchia họp khẩn. Đến đồn Xẻo Kè (Kiên Giang) đúng lúc bộ đội ta đang vây ép đồn. Tụi lính nguy chặn giữ tất cả các thuyền ghe của dân chạy ngang qua, hòng dùng dân làm “lá chắn sống”. Trong khi cô Ba Mỹ bị nhốt ở trên bờ, thì chú Sáu Hoành nằm im suốt một đêm ở dưới ghe. Sau đó, Ba Mỹ cùng với nhiều người dân làm công tác địch vận, bọn nguy bỏ đồn Xẻo Kè chạy.

Đó còn là những lần bị lộ, nằm phục chờ trong đêm tối, một mình dò dẫm đường đi, bất chấp hiểm nguy, gian khổ. Cô Mỹ kể: “Có lần tôi đang vận chuyển tiền lên biên giới Campuchia cho bộ đội mua gạo và thuốc men tàng trữ, gặp địch chặn đường khám xét rất gắt gao. Nằm chờ suốt ba ngày đêm mà các anh không qua lấy được. Thế là tôi để má ở lại giữ ghe, còn mình cho tiền vào thùng tôn, đội lục bình, bơi qua kinh Vĩnh Tế (An Giang) trong đêm tối. Trên đầu, lính gác liên tục rọi đèn pha, lùng sục và có thể bắn chết mình bất cứ lúc nào. Nhưng nghĩ đến sự việc cần kíp, tôi bất chấp hiểm nguy đến nơi giao cho bộ đội. Qua đến bờ bên kia, tôi cứ đi theo ám hiệu mà băng ruộng ngập nước đi về phía trước, dù không biết điều gì đang chờ”.

Ấn tượng sâu sắc, không thể nào quên trong cuộc đời Ba Mỹ chính là lần nhận lệnh cấp trên chuyên gấp khẩu pháo 125 li về Côn Tân Quy, để chuẩn bị cho giải phóng

Cần Thơ vào ngày 30-4-1975. Cô Ba Mỹ kể: “Đêm 28-4, tôi nhận được lệnh chuyển gấp khẩu pháo 125 li về Cần Tân Quy bằng con đường ngắn nhất, nhanh nhất. Sau một hồi tính toán, cuối cùng tôi đã không đi bằng đường cũ mà chạy vòng lên Rạch Giá, Long Xuyên để tránh bị địch nghi ngờ”. Nửa đêm, cô Ba Mỹ cùng gia đình đã chuyển khóm qua ghe để nguy trang. Cô Mỹ tâm sự: “Lúc đó, tôi thấy trách nhiệm trên vai mình rất nặng nề, phải tính toán thật cẩn thận, hợp lý chỉ có thành công, không được thất bại. Khi vừa chuyển xong khẩu pháo tới đúng địa điểm, cũng là lúc trời sáng. Trên đường về, bên tai tôi nghe văng vẳng tiếng quân giải phóng, mừng rơi nước mắt vì cảm nhận hòa bình đang tới rất gần”.

Mãi là người lính cụ Hồ

Trong những năm kháng chiến chống Mỹ, cô Ba Mỹ đã đưa đón hàng trăm lượt cán bộ, vận chuyển hàng trăm tấn vũ khí, thuốc men cho bộ đội ở các chiến trường. Ghi nhận chiến công hiển hách đó, năm 1976, cô được Nhà nước phong danh hiệu Anh hùng LLVTND. Sau ngày đất nước thống nhất, cô ứng cử Đại biểu Quốc hội đơn vị tỉnh Kiên Giang và trở thành nữ đại biểu trẻ nhất của Quốc hội khóa VI. Kỷ niệm đáng nhớ nhất của cô chính là lần được gặp Đại tướng Võ Nguyên Giáp, Chủ tịch nước Tôn Đức Thắng tại Thủ đô Hà Nội.

Trong vai trò, nhiệm vụ mới, cô đã ra sức học tập để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác. Cô Mỹ chia sẻ: “Khi tham gia kháng chiến, tôi chỉ mới học lớp 3, sau ngày giải phóng miền Nam, tôi học bổ túc, sau này tốt nghiệp Đại học Luật. Vượt qua những bờ ngõ khó khăn lúc ban đầu, tôi luôn phấn đấu nỗ lực hết sức mình để hoàn thành công tác chuyên môn và vai trò Đại biểu Quốc hội”. Năm 1982, cô chuyển ngành từ Cục Hậu cần Quân khu 9 sang làm cán bộ Phòng công tác Chính trị Công an TP Cần Thơ. Năm 2009, cô Mỹ về nghỉ hưu với bậc hàm Đại tá.

Trở về với đời thường, cô Ba Mỹ sống chan hòa, tình cảm với mọi người, tích cực tham gia công tác đoàn thể, các phong trào do địa phương phát động và động viên con, cháu sống tốt. Tiếp nối truyền thống gia đình, hiện hai trong số ba người con của cô Mỹ công tác trong lực lượng vũ trang. Niềm vui của cô bây giờ là chăm sóc mẹ già và vui vầy bên con cháu. Nhắc về quá khứ hào hùng của mình, cô Ba Mỹ cười bình dị: “Trong hoàn cảnh đất nước bị chiến tranh thì bất cứ người dân yêu nước nào cũng đều sẽ có hành động giống như tôi”.

(Còn tiếp)

Bài 4: Dũng cảm, mưu trí, lấy ít địch nhiều